

בש"פ 2086/23 - מדינת ישראל נגד פורמלי מוחמד אלבוויראת, פלוני, מחמוד בויראת

בית המשפט העליון

בש"פ 2086/23

לפני: כבוד השופטת ר' רונן

המבקשת: מדינת ישראל

נגד

המשיבים: 1. פורמלי מוחמד אלבוויראת
2. פלוני
3. מחמוד בויראת

בקשה ראשונה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק
סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים),
התשנ"ו-1996

בשם המבקשת: עו"ד ורד חלאוה

בשם המשיב 2: עו"ד אחמד יונס
בשם המשיב 3: עו"ד בדר אגבריה

החלטה

1. לפניי בקשה ראשונה להארכת מעצר מעבר לתשעה חודשים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות

עמוד 1

אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996. במסגרת הבקשה, עותרת המבקשת להאריך את מעצרו של המשיבים בפרק זמן של 90 ימים החל מיום 19.3.2023 או עד למתן פסק דין ב"כ 21#; 37900-06-22 בבית המשפט המחוזי בחיפה, לפי המוקדם. המשיב 1 נתן את הסכמתו להארכת המעצר, והמשיבים 2-3 התנגדו להארכת המעצר. יחד עם זאת, בישיבת יום 20.3.2023 ולאחר הדיון שהתקיים בה, הסכים גם ב"כ המשיב 3 כי מעצרו של מרשו יוארך. על כן, החלטה זו נוגעת אך לעניינו של המשיב 2.

רקע והליכים קודמים

2. ביום 18.6.2022 הוגש לבית המשפט המחוזי בחיפה כתב אישום נגד המשיבים, הכולל שלושה אישומים המייחסים להם עבירות שונות. למשיבים 2-3 יחד יוחסו עבירות בנשק (רכישה והחזקה) לפי סעיף 144(א) רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); עבירות בנשק (נשיאה) לפי סעיף 144(ב) רישא לחוק; ירי מנשק חם לפי סעיף 152(א) לחוק. למשיב 2 (שהיה קטין בעת ביצוע העבירות לכאורה) יוחסו גם עבירות של התפרעות לפי סעיף 152 לחוק; הפרעה לשוטר בנסיבות מחמירות לפי סעיף 275 לחוק. למשיב 3 יוחסו גם עבירות בנשק (סחר) לפי סעיף 144(ב) לחוק; עבירות בנשק (נשיאה והובלה) לפי סעיף 144(ב) לחוק. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המבקשת בקשה למעצרו של המשיבים עד לתום ההליכים.

3. בהתאם לעובדות כתב האישום, בין המשיבים שבנידון התקיימו קשרי חברות בעת קרות האירועים, והם מכירים מזה שנים.

במסגרת האישום הראשון, כתב האישום מתאר כי במועד שאינו ידוע במדויק, במהלך שנת 2019 לערך, המשיב 3 קיבל נשק מסוג תת מקלע (להלן: תת המקלע), וכן מחסנית ריקה מכדורים. המשיב 3 הסתיר את הנשק במקום מסתור הסמוך לאצטדיון באום אל פחם. לאחר כחצי שנה, סיכמו המשיבים ביניהם כי המשיב 3 ימכור למשיבים 1-2 את תת המקלע, על רקע חוב כספי שחב המשיב 3 למשיב 1. המשיבים קבעו להיפגש בשעות הלילה לצורך ביצוע העסקה. המשיב 3 הביא למפגש את תת המקלע והמחסנית, וכן קופסת כדורי תחמושת מתאימה. במקום המפגש, ירו המשיבים 2-3 בתת המקלע לסירוגין, כשהמשיב 1 עומד לצידם. המשיב 3 העביר לידי המשיבים 1-2 את תת המקלע, המחסנית והכדורים, והמשיבים 1-2 הובילו אותם לביתו של המשיב 2, שהסתיר אותם במקום סמוך. לאחר מספר חודשים, המשיב 2 ירה באמצעות תת המקלע כ-30 כדורים באוויר, בשטח פתוח הסמוך לאום אל פחם, ואחרי כן השיב את תת המקלע למחבוא זה.

האישום השני מתייחס למשיבים 1 ו-3 בלבד ונוגע לרכישה של רובה מסוג M16 (להלן: הרובה) שהוסתר על ידי המשיב 3, ואשר המשיבים 1 ו-3 ירו בו מספר פעמים. מאחר שהחלטה זו נוגעת כאמור רק למשיב 2, לאישום זה אין רלוונטיות מבחינתו.

האישום השלישי מתייחס למשיב 2 בלבד. לפי עובדות כתב האישום, במהלך חודש מאי 2021, בעיצומו של מבצע "שומר חומות" שלווה בגל של הפרות סדר והתפרעויות אלימות ברחבי הארץ על רקע לאומני-גזעני, המשיב 2 הגיע למקום התפרעות בצומת הכניסה לאום אל פחם, שם הייתה התקהלות של כמה עשרות אנשים ללא אישור. המשתתפים יידו אבנים, זרקו חפצים והתעמתו באלימות עם כוחות המשטרה. לאחר שלקח חלק בהתקהלות, המשיב 2 נסע אל אזור הכניסה השנייה של אום אל פחם, שם יידה אבנים בצוותא עם מתפרעים אחרים אל עבר ניידות משטרה ושוטרים, כשהוא רעול פנים.

4. ביום 19.6.2023 הורה בית משפט קמא על מעצרו של המשיבים עד להחלטה אחרת. בהמשך, בדיון מיום 30.6.2023 הסכים ב"כ המשיב 2 כי קיימות ראיות לכאורה הקושרות את מרשו לעבירות המיוחסות לו וכן כי קיימת

עילת מעצר. לאור העובדה שהעבירות המשמעותיות המיוחסות למשיב 2 בוצעו כאשר היה קטין, הורה בית המשפט על הפנייתו לתסקיר שירות המבחן. זאת, בשים לב גם לכך שהמשיב 2 נעדר עבר פלילי, וכי העבירות החמורות יותר בכתב האישום מיוחסות ליתר המשיבים, ולא למשיב 2.

5. תסקיר שירות המבחן העריך ביחס למשיב 2, כי קיימת רמת מסוכנות גבוהה להישנות מעשה העבירה ולהפרת תנאים. התסקיר מתאר כי המשיב 2 גדל במשפחה שנקלעה לעיתים לסכסוכים בהם הייתה מעורבות נשק חם. בשל היותו הצעיר במשפחה, קיבל יחס מפנק וחסר גבולות, והדבר תרם להתנהגות ילדותית, נגררת ואימפולסיבית, כפי שניתן לראות בעבירות תעבורה רבות שביצע. שירות המבחן המליץ שלא לשחרר את המשיב 2 לחלופת מעצר, הן בשל הערכת המסוכנות הגבוהה והן בשל חוסר התאמת החלופה. זאת משום שהמפקחים המוצעים, הוריו של המשיב 2, אינם מודעים באופן מספק לפוטנציאל הסיכון הטמון בו, ויתקשו להציב לו גבולות ברורים; ואף המשיב 2 לא יענה לסמכותם. בנוסף, החלופה המוצעת - בית הוריו באום אל פחם - אינה מאפשרת הרחקה מסביבת מגוריו.

לאחר קבלת תסקיר שירות המבחן, ביום 31.7.2023 הורה בית משפט קמא על מעצרו הממשי של משיב 2 עד לתום ההליכים נגדו, לאור הסכמת בא כוחו.

6. משלא הסתיים משפטו של המשיב 2 בתוך תשעה חודשים, הגישה המבקשת את הבקשה דנן להארכת מעצרו ב-90 ימים.

נימוקי הצדדים

7. לטענת המבקשת, המשיב 2 רכש, החזיק ונשא כלי נשק ואף ירה בנשק חם מספר פעמים. מעבר לכך, הוא השתתף בהתפרעות במסגרת אירועי "שומר חומות". כל אלה מקימים חזקת מסוכנות ומעידים מעצם טיבם על מסוכנות אינהרנטית לשלום הציבור. עוד נטען כי לצורך הטלת מעצר בפיקוח אלקטרוני נדרשים טעמים מיוחדים שאינם מתקיימים בענייננו. המבקשת הוסיפה כי המסוכנות הגבוהה של המשיב 2 גם צוינה בתסקירי שירות המבחן. שירות המבחן אף שלל את החלופות שהוצעו ביחס אליו.

8. באשר לקצב הימשכות ההליכים, המבקשת טוענת כי עד כה החלה להישמע פרשת התביעה, נשמעו שישה עדים וקבועים ארבעה מועדי הוכחות נוספים. שלושה מהם, בתוך הארכה המבוקשת.

9. בישיבת יום 20.3.2023 חזרה המבקשת על עיקרי טענותיה. בהתייחס לעבירת הנשק, היא ציינה כי לפי כתב האישום הנשק הוסתר ליד ביתו של משיב 2, ונטען כי הוא לקח אותו ממקום המסתור הזה. עוד הוזכר כי למשיב 2 מיוחסת גם עבירה בתקופת אירועי "שומר חומות".

מנגד, ב"כ המשיב 2 טען כי יש להורות של שחרורו של מרשו. הוא ציין כי ההליכים בתיק העיקרי צפויים לארוך זמן רב, וזאת מאחר שעניינו של מרשו נקשר לענינים של המשיבים האחרים - מה שהופך את מרשו, לגישתו, ל"בן ערובה" לעניין התנהלות התיק. על פי הטענה, יידרשו עוד מספר הארכות מעצר גם לאחר תום המועד של 9 חודשים בהן ההליך העיקרי לא יסתיים, כך שבסופו של דבר המשיב 2 עלול לשהות במעצר במשך תקופה העולה על רף הענישה בגין העבירות המיוחסות לו. עוד הדגיש ב"כ המשיב 2 כי עבירת הנשק המיוחסת לו בוצעה לכאורה כאשר הוא היה קטין, והוא הוסיף כי הנשק "נזנח על ידיו".

בהתייחס לאירוע נושא האישום השלישי המיוחס למשיב 2 בלבד, ושאירע במהלך מבצע "שומר חומות", ציין ב"כ המשיב 2 כי אין למרשו רקע אידיאולוגי.

דין והכרעה

10. לאחר עיון במכלול החומר שבתיק ושמיעת הטענות בעל פה, אני סבורה כי דין בקשת המדינה להתקבל. מדובר בהארכה ראשונה של מעצרו של המשיב 2 מעבר לתקופה של 9 חודשים. למשיב 2 מיוחסות עבירות חמורות - הן עבירות נשק חמורות והן עבירות שבוצעו במהלך אירועי "שומר חומות". כפי שהבהרתי לעיל, במהלך הדיון בבקשה למעצרו עד תום ההליכים - לא חלק המשיב 2 על קיומן של ראיות לכאורה הקושרות אותו למיוחס לו והוא אף הסכים כי העבירות מקימות עילת מעצר.

11. טענתו העיקרית של ב"כ המשיב 2 - כפי שהיא עולה מהאמור לעיל, נוגעת להתמשכות הצפויה של ההליכים בעניינו. זאת בעיקר לאור העובדה שכתב האישום שהוגש נגדו כולל לא רק אותו אלא גם את המשיבים האחרים.

אכן, אין ספק כי קשירת עניינו של המשיב 2 יחד עם משיבים נוספים - עלולה להאריך את ההליכים בעניינו. יחד עם זאת, משכם הכולל של ההליכים איננו ידוע בשלב זה, ולא ניתן להביאו בחשבון כשיקול היום, כאשר מתבקשת נכון להיום הארכה ראשונה של המעצר. מובן כי ככל שההליכים אכן יתארכו - עשויה נקודת האיזון בין החומרה המיוחסת למעשי המשיב 2 לבין זכותו לחירות - להשתנות (ראו: בש"פ 5577/22 מדינת ישראל נ' שקד דרוו, בפסקה 18 (30.8.2022); בש"פ 8283/22 מדינת ישראל נ' יקיר נסיבוב, בפסקה 11 (22.12.2022)). שינוי כזה עשוי יהיה אולי להצדיק בעתיד בחירה בחלופת מעצר. אולם, מוקדם מדי להתייחס לאפשרות זו - שתיבחן, אם וככל שיהיה בכך צורך - בעתיד.

12. עניין נוסף שיש להביאו בחשבון הוא העובדה שבית משפט קמא הפנה את המשיב 2 לקבלת תסקיר של שירות המבחן. כפי שהובהר לעיל, שירות המבחן קבע כי קיימת רמה גבוהה של מסוכנות הנשקפת ממנו, שבשלה הוא המליץ שלא לשחררו לחלופת מעצר. שירות המבחן אף לא התרשם מהמפקחים שהוצעו על ידי המשיב 2 והביע חשש גם מהמקום בו הוא אמור לשהות (בבית הוריו באום אל פאחם).

גם עניין זה הוא בעוכריו של המשיב 2, מחד גיסא. מאידך גיסא - גם זה עשוי להשתנות במהלך הזמן. ראשית, ייתכן שבעתיד ישתנה הרושם של שירות המבחן מהמשיב 2 (ככל שיתבקש תסקיר נוסף בעניינו). כן, ייתכן שהמשיב 2 יציע חלופת מעצר אחרת - שתאפשר אולי בתנאים כאלה או אחרים את מעצרו תחת פיקוח אלקטרוני או תחת הגבלות אחרות. ואולם - גם ביחס לנושא זה, אין מקום להביע כעת דעה, שכן אלה עניינים שעשויים להתעורר בעתיד ויוכרעו על ידי בית המשפט בהתאם למכלול הנסיבות שיהיו רלוונטיות במועד הדיון בהן.

13. לכן, לאור כל הטעמים שלעיל, אני מקבלת את בקשת המדינה ומורה על הארכת מעצרו של המשיב 2 בפרק זמן של 90 ימים החל מיום 19.3.2023 או עד למתן פסק דין ב#21; 37900-06-22 בבית המשפט המחוזי בחיפה,

לפי המוקדם.

ניתנה היום, כ"ח באדר התשפ"ג (21.3.2023).

שׁוֹפֵט
